Metsäteollisuus

Lausunto

Outi Nietola 24.5.2018 47/18/L/A

LiV@eduskunta.fi

Viite: Hallituksen esitys HE61/2017 eduskunnalle laiksi Liikenne- ja viestintäviraston perustamisesta, Liikennevirastosta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi niihin liittyviksi laeiksi

Pyydettynä lausuntona Hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi Liikenne- ja viestintäviraston perustamisesta, Liikennevirastosta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi niihin liittyviksi laeiksi Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Metsäteollisuus pitää lähtökohtaisesti loogisena virastouudistusta, jolla Trafin, Liikenneviraston ja Viestintäviraston viranomaistoimintojen keskitetään uuteen Liikenne- ja viestintävirastoon ja Liikennevirasto vastaisi Väylävirastona väyläverkon kehittämisestä kokonaisuutena.

Metsäteollisuus pitää virastouudistuksessa tärkeänä erityisesti asiakkuustoimintojen selkeää organisointia ja elinkeinoelämän kanssa käytävän vuoropuhelun säilymistä. On tärkeää, että sekä tienpitoon että liikennejärjestelmäsuunnitteluun liittyvät uusien virastojen asiakastoimintojen kokonaisuus ja vastuunjako ovat selkeät. Tältä osin hallituksen esitys on etenkin liikennejärjestelmäsuunnittelun kohtalaisen selkeä. Liikenneverkon kunnossapidossa ja kehittämisessä tulee ottaa huomioon raskaan tavaraliikenteen tarpeet. Metsäteollisuus on esimerkiksi antanut Liikennevirastolle ja ELY-keskuksille näkemyksensä alemman tiestön kunnossapitorahoituksen suuntaamisesta, ja pitää erittäin tärkeänä vastaavantyyppisen, teollisuuden kanssa käytävän suoran vuoropuhelun jatkumista myös liikennehallinnon virastorakenteita uudistettaessa.

Virastouudistuksen tavoitteiksi on mainittu muun muassa hallinnonalan parantunut kyky vastata asiakastarpeisiin ja toimintaympäristön muutoksiin, hallinnonalan strategisen ohjauksen vahvistaminen ja synergiahyödyt. Näiden tavoitteiden saavuttaminen edellyttää metsäteollisuuden näkemyksen mukaan riittävien henkilöresurssien ja osaamisen varmistamista uudessa virastorakenteessa. Liikennehallinnon organisatoriset ratkaisut tulee toteuttaa niin, etteivät ne lisää teollisuuden kustannusrasitetta tai byrokratiaa.

Outi Nietola

24.5.2018

Ajantasaisella ja ennakoivalla tiedolla liikenteestä ja liikenneolosuhteista on keskeinen merkitys metsäteollisuuden kuljetusten suunnittelussa. Esimerkiksi hyvin lyhyellä varoitusajalla asetetut painorajoitukset voivat siirtää kuljetuksia kiertoteille tai viivästyttää kuljetuksia niin, että jatkoyhteys (esimerkiksi vientikuljetus laivaan) vaarantuu. Virastouudistuksessa liikenneväyliin ja niiden kuntoon liittyvä tieto on hajaantumassa useampaan organisaatioon, mikä lisää viranomaistahojen yhteistyön ja tehokkaan koordinoinnin tarvetta. Yleisesti metsäteollisuus näkee paljon mahdollisuuksia avoimen tiedon ja digitalisaation hyödyntämisessä väylien, erityisesti tiestön kunnossapitotoimien kohdentamisessa (täsmäkunnossapito).

Virastouudistuksen kanssa samaan aikaan on valmisteilla maakuntauudistus, jonka yhteydessä ELY-keskukset lakkautetaan ja niiden liikennevastuualueiden tehtävät siirretään suurilta osin maakuntiin. Liikenneväylien rahoitus on säilymässä erillisrahoituksena LVM:n budjettimomentilla, mutta yksityisteiden rahoitus siirtymässä maakuntiin. Metsäteollisuuden näkemyksen mukaan virastouudistuksessa yksityisteiden valtionavustuksiin liittyvät tehtävät tulisi siirtää osaksi Liikenne- ja viestintäviraston tai Väyläviraston tehtäväkokonaisuutta.

Virastouudistuksen yhteydessä esitetään kumottavaksi rataverolaki, kun ratavero on tarkoitus integroida osaksi Väyläviraston valtion rataverkon käytöstä perimää ratamaksua vuoden 2019 alusta. Metsäteollisuus pitää tärkeänä, että rataveron poistuessa radankäytöstä perittävä maksutaso on kohtuullinen.

Väylähallinnon uudistuksissa tulee yleisesti huolehtia siitä, että väylien kunnossapitorahoitus, mukaan lukien alemman tiestön rahoitus turvataan. Vaikka itse virastouudistuksessa ei oteta kantaa liikenneväylien rahoitukseen, tulee rahoituksen riittävä taso ja tehokas kohdentaminen turvata organisaatiomallista riippumatta. Metsäteollisuus tukeekin vahvasti parlamentaarisen työryhmän ehdotuksia vähintään 300 miljoonan euron pysyvästä vuotuisesta lisärahoituksesta väylien kunnossapitoon ja 12 vuoden valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman käyttöönottoa.

Metsäteollisuus ry

Outi Nietola
logistiikkapäällikkö